

Одеська обласна організація

Інформаційний бюлетень

**№ 8
Січень 2023 р.**

**Умови виходу на пенсію за віком у 2023 році.
Соціальна пенсія за старістю без трудового
стажу**

Умови виходу на пенсію за віком у 2023 році, індексація пенсій, перерахунок пенсій працюючим пенсіонерам

Вік виходу на пенсію за віком

Згідно із Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 р. №1058 (далі – Закон № 1058), у кожному конкретному випадку визначається залежно від набутого особою страхового стажу на момент досягнення 60-річного віку.

Так, для виходу на пенсію після досягнення чоловіками та жінками віку 60 років у 2023 році потрібно мати страховий стаж не менше 30 років. Якщо в особи на час досягнення пенсійного віку немає необхідного страхового стажу, вона зможе вийти на пенсію за віком пізніше. Зокрема, у 2023 році при наявності страхового стажу від 20 до 30 років особа набуде право на призначення пенсії за віком після досягнення 63-річного віку, а при наявності стажу від 15 до 20 років - лише після досягнення 65-річного віку (частини перша-третя статті 26 Закону №1058).

Для того, щоб вийти на пенсію за віком при досягненні 60-річного віку, або раніше 63- чи 65-річного віку, особа може допрацювати необхідний період або докупити необхідний страховий стаж.

Збільшення вимог до стажу триватиме до 2027 року. Таке рішення ухвалили як альтернативу загальному підвищенню пенсійного віку. І вже 2027-го 45% українців віком 60 років пенсію не отримають. Будь-який українець уже зараз може підрахувати, чи він зможе вчасно отримати свою пенсію. Для цього потрібно визначити, який стаж ви встигнете заробити.

Пенсія за віком: як відстрочити

Згідно з Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», громадяни мають право на пенсію за віком враховуючи набутий страховий стаж. Однак є ситуації, коли людина за певних обставин не хоче або не може отримувати пенсію. Як відтермінувати день становлення пенсіонером, розкажемо у новині.

Чинне законодавство не забороняє відтермінувати пенсію, це проводиться за погодженням працедавця та робітника. При цьому, якщо пенсія відстрочена, то сума виплат пенсіонеру збільшується.

У Пенсійному фонді України розповіли про основні особливості нарахувань такого виду пенсійних виплат. Так, якщо відстрочення пенсії відбувається на період до 60 місяців, то основна сума збільшиться на 0,5% за кожен повний місяць страхового стажу. Розрахунок починає проводитися з наступного за місяцем досягнення пенсійного віку.

У разі, якщо відстрочка планується на більший за 60 місяців термін, відповідний відсоток збільшується та становить 0,75% від основного розміру пенсії щомісячно.

Таким чином, якщо пенсіонер вирішив відтермінувати власну пенсію на 5 років, то за кожен рік отримуватиме доплату до пенсії у 6%, тобто за 5 років

- 30%. У випадку, довшої відстрочки, рахуємо доплату виходячи з другого коефіцієнту. Так, за 6 років відтермінування розмір пенсії збільшиться на 54%.

Зверніть увагу! Для нарахувань доплати враховуються ише повні місяці страхового стажу.

Слід зазначити, що про власне бажання відстрочити пенсію за віком, громадянин має звернутися до територіального органу ПФУ до набуття статусу пенсіонера. У разі, якщо подібне звернення не отримано фахівцями Пенсійного фонду, то пенсія почне нараховуватися автоматично.

Розмір пенсії

При визначенні розміру пенсії застосовується величина оцінки вартості одного року **страхового стажу** на рівні 1%. Тобто, при наявності страхового стажу 35 років пенсія встановлюється у розмірі 35% заробітку, визначеного для обчислення пенсії.

Зарахування місяця роботи до страхового стажу як повного місяця здійснюється за умови сплати за відповідний місяць страхових внесків у сумі не менше, ніж мінімальний страховий внесок.

Мінімальний страховий внесок визначається як добуток розміру мінімальної заробітної плати (у 2023 р. – 6 700 грн) і розміру єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (22%), встановленого законодавством, на місяць, за який нараховується заробітна плата (дохід). У 2023 році мінімальний страховий внесок становить 1474 грн (ст. 8 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від 08.07.2010 №2464 (далі – Закон №2464), ст. 7 Закону України «Про Державний бюджет на 2023 рік» від 03.11.2022 №2710 (далі – Закон №2710).

У разі, якщо в особи **недостатньо страхового стажу** для призначення пенсії, за її бажанням страховий стаж **можна докупити**. Для цього, на підставі договору про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, який укладається шляхом звернення до податкової служби за місцем проживання, одноразово сплачується сума єдиного внеску за певний період (починаючи з 1 січня 2004 року), коли особа не працювала та за який не сплачено єдиний внесок. При цьому, сума внеску за кожен місяць страхового стажу не може бути меншою ніж мінімальний внесок на момент укладення зазначеного договору, помножений на коефіцієнт 2 (частина п'ята статті 10 Закону №2464). Виходячи із розміру єдиного внеску у 2023 році, мінімальний розмір внеску за 1 місяць страхового стажу за договором про добровільну участь (при купівлі страхового стажу) становитиме 2 948 грн.

Для обчислення пенсії враховується **заробітна плата** за період роботи з 1 липня 2000 року по місяць, що передує місяцю звернення за призначенням пенсії (за даними реєстру застрахованих осіб). За бажанням особи та за умови підтвердження довідки про заробітну плату первинними документами (особові рахунки тощо), при обчисленні пенсії додатково може враховуватися

заробітна плата за будь-які 60 місяців роботи підряд (відповідно до записів у трудовій книжці) до 1 липня 2000 року.

Шляхом співвідношення заробітку особи із середньою заробітною платою в країні, з якої сплачено єдиний внесок, у розрізі кожного календарного місяця роботи, визначається індивідуальний коефіцієнт заробітної плати конкретної особи.

Для отримання заробітку, з якого обчислюватиметься розмір пенсії, індивідуальний коефіцієнт заробітної плати особи множиться на усереднений показник середньої заробітної плати в країні, з якої сплачено страхові внески, за три роки, що передують зверненню за призначенням пенсії. У 2023 році для цього застосовуватиметься показник середньої заробітної плати в країні за 2020-2022 роки (зазначений показник буде відомий у **березні ц.р.**, після опрацювання звітності за IV квартал 2022 р.).

У період до визначення зазначеного показника при призначенні пенсій застосовується усереднений показник середньої заробітної плати, який враховувався у попередньому, тобто 2022 році (**10 846,37 грн**).

Після визначення показника середньої заробітної плати за 2020 - 2022 роки всі пенсії, призначені за зверненнями з 1 січня 2023 року, мають бути автоматично перераховані з урахуванням визначеного показника середньої заробітної плати із проведенням доплати недоодержаного розміру пенсії з моменту її призначення.

Стосовно пенсій, призначених до 1 січня 2023 року, то при їх обчисленні застосовуються такі показники середньої заробітної плати: для призначених до 31.12.2018 року включно – 6 186,32 грн*; у 2019 році – 6188,89 грн, у 2020 році – 7763,17 грн, у 2021 році – 9118,81 грн, у 2022 році – 10 846,37 грн (стаття 40 Закону № 1058).

Для **індексації пенсій**, відповідно до частини другої статті 42 Закону №1058, щороку з 1 березня проводиться перерахунок раніше призначених пенсій шляхом збільшення показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, та який враховується для обчислення пенсії, на коефіцієнт, що відповідає 50% показника зростання споживчих цін за попередній рік та 50% показника зростання середньої заробітної плати, з якої сплачено страхові внески, за три календарні роки, що передують року, в якому проводиться збільшення, порівняно з трьома календарними роками, що передували року, який є попереднім щодо року, в якому проводиться збільшення (частина друга статті 42 Закону №1058).

Розмір та порядок такого збільшення визначаються у межах бюджету Пенсійного фонду за рішенням Кабінету Міністрів України.

Проте слід врахувати, що відповідно до пункту 8 Прикінцевих положень Закону №2710, у 2023 році індексація пенсій провадитиметься у порядку, на умовах та у строки, визначені Кабінетом Міністрів України. У зв'язку з цим, у 2023 році умови та терміни проведення індексації пенсій можуть дещо відрізнятись від звичних.

Перерахунок пенсій працюючим пенсіонерам, які після призначення (перерахунку) пенсій продовжували працювати та набули не менше 24 місяців страхового стажу, проводиться *на підставі поданої заяви* безпосередньо до органів Пенсійного фонду чи через Портал електронних послуг Пенсійного фонду України (<https://portal.pfu.gov.ua/>), залежно від того, коли набуто 24 місяці страхового стажу після призначення(перерахунку) пенсії.

Перерахунок провадиться з 1 числа місяця, у якому надійшло звернення, якщо заяву із необхідними документами подано до 15 числа включно, і з 1 числа наступного місяця, якщо їх подано після 15 числа (ст. 45 Закону №1058).

Частиною четвертою статті 42 Закону №1058 також передбачено перерахунок працюючим пенсіонерам **автоматичним** (без звернення пенсіонера) способом. Зазначений перерахунок провадиться щороку з 1 квітня особам, які набули 24 місяці страхового стажу після призначення (попереднього перерахунку пенсії) станом на лютий місяць року, у якому провадиться перерахунок. Такий перерахунок провадиться на найбільш вигідних умовах, тобто або лише з урахуванням стажу після призначення (перерахунку) пенсії, або з урахуванням стажу та заробітної плати після призначення (перерахунку) пенсії (абзац п'ятий частини четвертої статті 42 Закону №1058). З урахуванням термінів надходження даних про страховий стаж та заробітну плату до реєстру застрахованих осіб, автоматичний перерахунок зазвичай провадиться у травні, із проведенням відповідної доплати з 1 квітня.

Проте, як і щодо індексації, пунктом 8 Прикінцевих положень Закону № 2710 передбачено, що у 2023 році автоматичний перерахунок пенсій працюючим пенсіонерам провадитиметься у порядку, на умовах та у строки, визначені Кабінетом Міністрів України.

Підвищення пенсій у зв'язку із зростанням прожиткового мінімуму у 2023 році не провадитиметься, оскільки відповідно до ст. 7 Закону №2710 прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність, зафіксовано на рівні грудня 2022 року у розмірі 2093 грн, і упродовж року не змінюватиметься. Як наслідок, у 2023 році не провадитиметься підвищення мінімального розміру пенсії та інших складових пенсійних виплат, розмір яких обчислюється із застосуванням прожиткового мінімуму для непрацездатних громадян.

Виплата та доставка пенсій

Механізм виплати та доставки пенсій на період введення воєнного стану регулюється постановою Кабінету Міністрів України від 26.02.22 № 162 «Про особливості виплати та доставки пенсій, грошових допомог на період введення воєнного стану» (далі – Постанова № 162).

Постановою № 162, зокрема, визначено, що у разі неможливості здійснювати уповноваженими банками виплату пенсій, їх виплата

здійснюється шляхом переказу коштів одержувачу без відкриття рахунка через ВАТ «Ощадбанк», який є уповноваженим на провадження розрахунково-касових операцій з коштами Пенсійного фонду України.

Якщо АТ «Укрпошта» не має технічної можливості здійснювати виплату і доставку пенсій на окрему територію України, ПФУ відповідні суми пенсій перераховує на поточні рахунки одержувачів, які відкриваються в банку без отримання від одержувачів заяв про виплату пенсії з відкриттям рахунка в банку, і виплачуються ці пенсії одержувачам після укладення ними договору банківського рахунка з банком.

У разі звернення одержувачів пенсій до органів Пенсійного фонду України особисто, за допомогою засобів телекомунікаційного зв'язку чи в особистому електронному кабінеті на веб-порталі електронних послуг Пенсійного фонду України щодо тимчасової зміни їх фактичного місця проживання виплата пенсій здійснюється за бажанням осіб АТ «Укрпошта» у виплатному об'єкті чи з доставкою додому за місцем їх перебування або шляхом переказу коштів одержувачам без відкриття рахунка в банку.

На територіях, де ведуться бойові дії або тимчасово окупованих та в де окупованих населених пунктах, заява про виплату пенсії може подаватися органам Пенсійного фонду через міського, селищного, міського голову, старосту, начальника військової адміністрації населеного пункту.

Виплата пенсії для осіб, які в умовах війни змінили своє постійне місце проживання та виїхали за кордон

Відповідно до статті 47 Закону №1058 пенсія виплачується щомісяця, у строк не пізніше 25 числа місяця, за який виплачується пенсія, виключно в грошовій формі за зазначеним у заяві місцем фактичного проживання пенсіонера в межах України незалежно від задекларованого або зареєстрованого місця проживання пенсіонера організаціями, що здійснюють виплату і доставку пенсій (АТ «Укрпошта»), або через установи уповноважених банків у порядку, передбаченому Кабінетом Міністрів України.

Обрання способу доставки пенсійних коштів здійснюється пенсіонером шляхом подання відповідної заяви.

При цьому у разі виїзду пенсіонера на тимчасове проживання за кордон виплата пенсії в Україні з цієї причини не припиняється.

Заява про зміну способу виплати пенсії особами, які одержували її у відділеннях поштового зв'язку та відкрили поточний рахунок в одному з уповноважених банків, здійснюється шляхом подання ними відповідних заяв особисто до органу ПФУ за зазначеним у заяві місцем фактичного проживання одержувача в населеному пункті в межах України. Заява про виплату пенсії може прийматися органом ПФУ через установи уповноваженого банку.

Заява також може подаватись до органу Пенсійного фонду України в електронній формі через веб-портал електронних послуг Пенсійного фонду України з використанням засобів кваліфікованого електронного підпису.

Можливість формування такої заяви передбачено в особистому електронному кабінеті пенсіонера, створеному на веб-порталі Пенсійного фонду України.

Виплата пенсії по інвалідності

Відповідно до статті 34 Закону №1058 пенсія по інвалідності призначається на весь строк встановлення інвалідності.

Для осіб з інвалідністю, яким призначено пенсію по інвалідності або пенсію у зв'язку з втратою годувальника, у яких строк припинення виплати такої пенсії припадає на період дії воєнного стану, надзвичайного стану в Україні, у разі неможливості проходження повторного огляду виплата пенсії продовжується до припинення або скасування воєнного стану, надзвичайного стану в Україні та протягом шести місяців після його припинення або скасування (для осіб, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або прийнятих на військову службу за контрактом у період воєнного стану – не менш як на весь строк їх військової служби) (пункт 14-6.1. Прикінцевих положень Закону №1058).

Виплата пенсії у разі втрати годувальника

Відповідно до статті 38 Закону №1058 пенсія у зв'язку з втратою годувальника призначається на весь період, протягом якого член сім'ї померлого годувальника вважається непрацездатним згідно із частиною другою статті 36 цього Закону, а членам сім'ї, які досягли пенсійного віку, передбаченого статтею 26 цього Закону, – довічно.

Постановою Кабінету Міністрів України від 01.04.2022 № 377 «Деякі питання виплати пенсії в разі втрати годувальника під час дії воєнного стану» встановлено, що під час дії в Україні воєнного стану та протягом одного місяця після його припинення дітям віком від 18 до 23 років, які навчаються за денною формою навчання у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, пенсія в разі втрати годувальника відповідно до Законів України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», «Про прокуратуру», «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» призначається, а виплата раніше призначеної пенсії продовжується без надання довідки закладу освіти на підставі даних про навчання за денною формою навчання у 2022 році, отриманих Пенсійним фондом України з Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Чи може пенсіонерка перейти на пенсію померлого чоловіка?

Законом України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” визначено, що дружина, яка досягла пенсійного віку, належить до непрацездатних членів сім'ї і має право пенсії у зв'язку з втратою

годувальника зокрема, якщо на момент смерті чоловіка вони проживали разом.

Тож, незважаючи на той факт, що Ви самі одержуєте пенсію, Ви маєте право, за бажанням і у разі доцільності, перейти на пенсію у зв'язку з втратою годувальника.

Така пенсія призначається у розмірі 50 % пенсії за віком померлого годувальника. Тобто, якщо у Вашого померлого чоловіка пенсія була нарахована в сумі 6 850 грн, то Вам може належати 3 425 грн. (6 850 грн. x 50 %).

Крім того, як особа, яка досягла віку 75 років, Ви маєте право на встановлення щомісячної компенсаційної виплати до пенсії у розмірі 456 гривень. Тож у сумі Ваша пенсійна виплата може становити 3 881 грн.

За таких умов Вам доцільно перейти з пенсії за віком на пенсію у зв'язку з втратою годувальника.

Для переведення на пенсію у зв'язку з втратою годувальника радимо звернутися із відповідною заявою та необхідними документами до Пенсійного фонду України у зручний для Вас спосіб.

Важливо! Переведення з одного виду пенсії на інший здійснюється з дати подання заяви з відповідними документами.

Право працівників на дострокову пенсію в умовах воєнного стану

У першу чергу необхідно брати до уваги, що положення п. 10 ч. 1 ст. 42 Кодексу Законів про працю України захищає правові гарантії осіб, на переважне право на залишення на роботі при вивільненні працівників у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці, якщо особі залишилось 3 роки до пенсії. Але якщо з виключних обставин звільнення відбулося, то можуть бути застосовані нижче зазначені норми.

Відповідно до чч. 6-7 ст. 115 Закону України «Про загальнообов'язкове пенсійне страхування», особам, яким залишилось 1,5 роки до виходу на пенсію, можна вийти на неї достроково за наступних умов:

➤ Якщо особа, трудовий договір з якою розірвано з ініціативи власника або уповноваженого ним органу у зв'язку із змінами в організації виробництва та праці, у тому числі з ліквідацією, реорганізацією, банкрутством, перепрофілюванням підприємства, установи, організації, скороченням чисельності або штату працівників, яким на день звільнення залишилося не більше ніж півтора року до досягнення пенсійного віку.

Увага! дане положення реалізується за умови їх реєстрації у державній службі зайнятості та відсутності підходящої для них роботи, якщо вони мають страховий стаж, необхідний для призначення пенсії за віком у мінімальному розмірі.

➤ Якщо трудовий договір з особою розірвано з ініціативи власника або уповноваженого ним органу у зв'язку з виявленням невідповідності працівника займаній посаді за станом здоров'я згідно з п. 2 ч. 1 ст. 40 Кодексу законів про працю та розірвання трудового договору відбулось відповідно до

установленого «Порядку розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця (власника або уповноваженого ним органу, фізичної особи, яка використовує працю найманих працівників) у зв'язку з виявленням невідповідності працівника займаній посаді за станом здоров'я за наявності в нього права на призначення дострокової пенсії за віком», затвердженого Постановою Кабінету міністрів України від 27.12.2022 № 1449.

Виявлена невідповідність працівника займаній посаді за станом здоров'я у разі його відмови від переведення на іншу роботу або відсутності відповідних вакансій для його переведення може бути підставою для розірвання трудового договору та звільнення працівника за ініціативою роботодавця.

У разі відмови працівника від переведення на іншу роботу роботодавець отримує від профспілкової організації (профспілкового представника) згоду щодо звільнення працівника у зв'язку з виявленою невідповідністю займаній посаді за станом здоров'я (крім випадків звільнення працівника, який не є членом первинної профспілкової організації, що діє на підприємстві, в установі, організації, або відсутності на підприємстві, в установі, організації первинної профспілкової організації).

При подальшому зверненні до Управління пенсійного фонду з заявою про отримання пенсії за віком, непрацююча особа передпенсійного віку подає наступні документи:

- заява про призначення пенсії, та відповідні документи, які необхідні для призначення пенсії;
- копія документа про припинення перебування на обліку осіб, які шукають роботу на підставі клопотання про достроковий вихід на пенсію;
- копія медичного документа про виявлену невідповідність працівника займаній посаді за станом здоров'я, що стала підставою для звільнення.

Соціальна пенсія за старістю без трудового стажу

Далеко не кожен до досягнення пенсійного віку має хоча б 15 років пенсійного стажу, і для таких людей залишається варіант оформлення соціальної пенсії. І це для цих осіб буде хоч якесь джерело існування.

Соціальна пенсія, це насправді державна допомога і вона існує 2 різних видів:

- Ті, хто **має** хоча б 15 років страхового стажу, хто досяг пенсійного віку, але їм не вистачає стажу для виходу на пенсію зараз, мають право оформити тимчасову державну соціальну допомогу до того моменту, коли у них з'явиться право на пенсію;
- Ті, у кого на момент досягнення пенсійного віку **немає** навіть 15 років страхового стажу. Вони мають право оформити державну соціальну допомогу постійно.

Право на соціальну пенсію без трудового стажу за загальним правилом має особа, якщо досягла 65 років, і все одно немає 15 років трудового стажу.

Наприклад, Ви взагалі не працювали або все життя працювали неофіційно. І у такому разі Ви можете оформити соціальну пенсію.

У окремих випадках окремим категоріям осіб можна оформити соціальну пенсію раніше 65 років. Це стосується жінок 1960 року та старших після досягнення ними певного віку, зазначеного у ст. 1 Закону України «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю».

Право на соціальну пенсію, окрім осіб, які досягли 65 років, мають особи з інвалідністю, які не мають права на пенсію за інвалідністю або державну допомогу у зв'язку з інвалідністю.

І ще право на соціальну пенсію має дитина померлого годувальника (у тому числі народжена до закінчення 10 місяців з дня смерті годувальника), яка на день смерті не мала страхового стажу, необхідного для призначення пенсії для особи з інвалідністю III групи.

Право на соціальну пенсію мають як громадяни України, які постійно проживають на території України, так і іноземці та особи без громадянства, що переселилися з інших держав на постійне проживання в Україні, та особи, які набули статусу біженця.

Обов'язкові умови, яким відповідають далеко не всі з перелічених вище осіб, внаслідок чого вони втрачають право на соціальну пенсію.

По-перше, Ви не повинні отримувати пенсію чи соціальні виплати, які призначаються для відшкодування збитків, заподіяних здоров'ю на виробництві.

По-друге, Ви повинні відповідати статусу незаможної особи. Це означає, що Ваш середньомісячний сукупний дохід за останні шість календарних місяців або два квартали, що передують місяцю звернення за призначенням допомоги, не перевищує прожиткового мінімуму, визначеного для осіб, які втратили працездатність. Станом на 1 грудня 2022 року цей прожитковий мінімум для непрацездатних осіб становить 2093 грн. в місяць.

При цьому інваліди I групи або діти померлого годувальника не повинні відповідати статусу незаможного, на них ця вимога не поширюється. При цьому інваліди I групи або діти померлого годувальника не повинні відповідати статусу незаможного, на них ця вимога не поширюється.

Також, якщо Ви є інвалідом I групи, або ж 2 або 3 групи і потребуєте постійного стороннього догляду, або просто малозабезпеченої або Вам є 80 років і Ви також потребуєте постійного стороннього догляду, то крім соціальної пенсії Ви ще можете оформити державну соціальну допомогу з догляду.

Соціальна пенсія та її розмір

Розмір соціальної пенсії для осіб, які не мають права на пенсію та для інвалідів обчислюється виходячи з прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб, який, як я вже говорила, станом на 01.12.2022р. складає 2093 грн.

- для тих, хто просто досяг 65 років і у кого немає 15 років страхового стажу, він становить 30% даного прожиткового мінімуму;
- для інвалідів 3 групи – 60%;
- для інвалідів 2 групи – 80%;
- для інвалідів 1 групи, жінок, яким присвоєно звання «Мати-героїня», на 1 дитину померлого годувальника – 100% від даного прожиткового мінімуму, на 2 дітей – 120%, на 3 дітей та понад 150%;
- Для певних категорій священнослужителів цей розмір соціальної пенсії становить 50% цього прожиткового мінімуму.

Соціальна пенсія за старістю, куди звертатися за її призначенням

Звертатися за призначенням Вам соціальної пенсії потрібно до органів Управління праці та соціального захисту населення за місцем Вашого проживання або за місцем Вашої реєстрації як ВПО. Зверніть увагу, не до Пенсійного фонду, а до УСЗН.

На який термін призначається соціальна пенсія в Україні

Державна соціальна допомога для тих, хто не має права на пенсію, призначається з дати Вашого звернення за її призначенням, або з дати виникнення права на неї, якщо Ви звернулися за її призначення протягом 3 місяців з дати досягнення Вами відповідного віку, встановлення інвалідності або протягом 12 місяців з дати смерті годувальника.

Якщо Ви оформили соціальну пенсію за віком, як особа, яка досягла 65 років, яка не має 15 років страхового стажу, то вона призначається довічно.

Якщо як інвалід – не завжди інвалідності.

Якщо через втрату годувальника – до 18 років, а за умови продовження навчання на денній формі навчання – до 23 років. При цьому діти-сироти мають право на цю пенсію до 23 років незалежно від факту навчання.

Які документи потрібні для оформлення соціальної пенсії

Для оформлення соціальної пенсії Вам потрібно надати до органів Управління праці та соціального захисту населення такі документи:

- заява;
- копію свідоцтва про народження або паспорт громадянина України з пред'явленням оригіналу;
- трудову книжку та ідентифікаційний код;
- декларація про майновий стан та доходи (заповнюється на підставі довідок про доходи кожного члена сім'ї) за останні шість календарних місяців або два квартали, що передують місяцю звернення за призначенням допомоги (у разі потреби);
- копію рішення суду про визнання особи недієздатною (для недієздатної особи);
- копію рішення про призначення опікуна (для недієздатної особи, якій призначено опікуна);

➤ копія документа, що підтверджує повноваження представника закладу, що виконує функції опікуна над особою (для недієздатної особи, опікуна якої не призначено);

➤ копію довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, посвідчення біженця або посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, постійного або тимчасового посвідки на проживання (при необхідності);

➤ копію довідки про реєстрацію місця проживання.

Бездомні особи замість довідки про склад сім'ї подають довідку про місце проживання або місце перебування, яке видається центром обліку бездомних осіб, де вони перебувають на обліку, або установою соціального захисту для бездомних осіб, де їм надається тимчасовий притулок.

Також Вам можуть знадобитися Ваші документи про інвалідність або смерть годувальника. Все залежить від підстави, за якою Ви претендуєте на соціальну пенсію.

Увага! Перш ніж оформляти соціальну пенсію, поррахуйте, скільки стажу Вам не вистачає. Стаж не більше 5 років можна докупити. І після цього отримувати звичайну пенсію за віком. І можливо для деяких із Вас цей варіант виявиться вигіднішим, ніж оформляти соціальну пенсію.

Порядок подання заяви про призначення пенсійного забезпечення через портал електронних послуг ПФУ

Значність інформаційних технологій у нашому житті неухильно зростає. Сьогодні багато операцій, у тому числі з трудової сфери, можна здійснювати в режимі онлайн. Розберемося в тому, яким чином можна подати заяву про призначення пенсії через відповідний ресурс Пенсійного фонду України.

Для цього фізична особа повинна мати кваліфікований електронний підпис (КЕП), який, відповідно, прибере необхідність у підтвердженні собі як особи через класичний варіант особистого підпису. Ще треба зібрати проскановані копії документів, що необхідні для подання цієї заяви.

Умовно можна розподілити на наступні етапи:

➤ Зайдіть на портал електронних послуг ПФУ.

➤ Потім вам слід обрати відповідний розділ, що стосується подання заяви.

➤ Запам'ятайте необхідну інформацію щодо цієї операції.

➤ Авторизуйтеся із використанням КЕП (увійдіть у свій Кабінет).

Після проходження авторизації треба дати свою згоду на дистанційну форму інформування через обрання відповідного способу надсилання повідомлень. Важлива частина — обрання коректного виду пенсії, за яким ви будете звертатися. Потім вам буде запропоновано заповнити анкету (опитування) та дати згоду на обробку персональних даних.

Після цього особа повинна надати копії документів згідно з законодавчим переліком. Сканування також регулюють відповідні норми. На фінальному етапі з'являється повний варіант заяви. Це — результат виконання вами

попередніх кроків. Шляхом натискання “Підписати та відправити у ПФУ” ви підписуєте заяву через кваліфікований електронний підпис.

Процедура опрацювання має бути завершена не пізніше 10 днів з моменту подання. Тоді ж приймається рішення щодо призначення пенсії або відмови у цьому. Інформація про статус заяви знаходиться в особистому Кабінеті. Рекомендуємо уважно ставитися до всіх етапів: це набагато підвищує ймовірність позитивного рішення та відсутності будь-яких проблем.

Увага! У разі тривалого невикористання пенсійної картки, пенсію можуть припинити нараховувати!

Якщо протягом тривалого періоду немає ніякого руху по картках, тоді Пенсійний фонд може припинити нарахування, але це найменше через шість місяців.

Для відновлення нарахування пенсійних виплат, потрібно звернутися до Пенсійного фонду для підтвердження особи.

Якщо людина після цього з’являється і підтверджує свою особу, то нарахування і виплата пенсії продовжується.

*Підготувала: Завідувач відділу соціально-економічного захисту працівників
Валентина ПОДГОРЕЦЬ, тел. 0676544235*